

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

27 MEI 1975

WETSVOORSTEL

tot toekenning van een sociaal-pedagogische
toelage aan de moeders van een gezin

(Ingediend door de heer Plasman.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sedert jaren wordt gewacht op de toekenning van een sociaal-pedagogische toelage. Bijna alle politieke groepen hebben die eis opgenomen in hun programma. Bedoelde toelage moet kunnen worden toegekend aan de moeders van een gezin, zelfs aan die welke slechts één kind hebben, onder bepaalde voorwaarden inzake inkomen zodat de door sommigen geopperde bezwaren vervallen. Er mag dan ook worden verhoopt dat het onderhavige voorstel eenparig zal worden gesteund.

De huidige economische en sociale moeilijkheden zijn een reden te meer om de sociaal-pedagogische toelage ten spoedigste in te stellen. Is de uit een sociaal oogpunt nuttige rol van de vrouw die de schoonste jaren van haar leven wijdt aan haar kinderen om er mannen en vrouwen van te maken die morgen, in ons land en in Europa, op hun beurt een wetgevende, uitvoerende, economische, sociale en culturele rol zullen spelen, niet belangrijk genoeg om de Staat ertoe te brengen die rol te erkennen en eindelijk belangstelling te tonen voor degenen die aanvaarden die verantwoordelijkheid ten volle te dragen?

Is de moeder die haar kinderen opvoedt gedurende de eerste drie jaren van hun leven, niet hun aangewezen, [a zelfs hun onontbeerlijke] voogd? Toegegeven dat de collectieve uitrusting (crèches, mini-crèches, bewaarplaatsen waar kinderen 's nachts kunnen worden ondergebracht enz.) belangrijk is, doch zij moet slechts een aanvullende rol spelen, des te meer daar zij op dit ogenblik klaarblijkelijk ontoereikend is. Het is derhalve niet alleen nodig dat de sociaal-pedagogische toelage wordt toegekend, maar tevens dat de betrokken departementen en de plaatselijke gemeenschappen alles in het werk stellen om de collectieve uitrusting uit te breiden.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

27 MAI 1975

PROPOSITION DE LOI

accordant aux mères de famille une allocation
socio-pédagogique.

(Déposée par M. Plasman.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'attribution d'une allocation socio-pédagogique est attendue depuis des années. Presque toutes les formations politiques l'ont reprise à leur programme. Son attribution aux mères de famille, même celles n'ayant qu'un enfant, sous certaines conditions de revenus, doit pouvoir rencontrer les objections soulevées par d'aucuns. C'est la raison pour laquelle il y a lieu d'espérer que cette proposition rencontrera un appui unanime.

Il paraît en effet que les difficultés économiques et sociales actuelles sont des raisons supplémentaires à toutes celles qui pourraient être avancées, pour instaurer au plus tôt l'allocation socio-pédagogique. Reconnaître enfin l'utilité sociale de la mère qui consacre les plus belles années de sa vie à ses enfants, afin d'en faire des hommes et des femmes qui, demain, eux aussi, seront appelés à jouer dans notre pays, dans l'Europe, un rôle législatif, exécutif, économique, social et culturel, n'est-ce pas là une responsabilité suffisamment importante pour que l'Etat témoigne enfin son intérêt à celles qui acceptent cette responsabilité pleine et entière?

La mère éducatrice pendant les trois premières années d'une vie, n'est-ce pas le tuteur nécessaire, indispensable? S'il convient d'admettre le rôle important des équipements collectifs (crèches, mini-crèches, gardiennats, etc.), ceux-ci ne doivent cependant remplir qu'un rôle complémentaire, d'autant plus qu'à l'heure actuelle, ils sont nettement insuffisants. Aussi, tout en accordant l'allocation socio-pédagogique, il est indispensable que les départements concernés ainsi que les communautés locales mettent tout en œuvre en vue de développer ces équipements communautaires.

Het onderhavige wetsvoorstel heeft tot doel de moeilijkheden op te vangen die rijzen telkens als een sociale voorziening wordt ingesteld, met name :

- 1° misbruiken te voorkomen;
- 2° tot een billijke verdeling te komen op grond van objectieve criteria;
- 3° de grenzen te bepalen binnen welke de toelage op een sociaal verantwoorde wijze kan worden toegekend;
- 4° een eenvoudige wijze van toekennen vast te stellen;
- 5° één enkele wet in te voeren die toepasselijk is zowel op de werknemers als op de zelfstandigen;
- 6° zware beheerskosten te vermijden, die nadelig zijn voor de Staat en voor de werknemers.

Het opzet van het onderhavige voorstel is erg bescheiden; het zou niettemin een bijzondere hulde zijn aan de moeders van een gezin mocht het internationaal jaar van de vrouw worden bekroond met de toekenning van een sociaal-pedagogische toelage.

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK I.

Toekenningsvoorwaarden.

Artikel 1.

De sociaal-pedagogische toelage wordt verleend aan de moeder die een of meer kinderen, welke de in artikel 7 gestelde voorwaarden vervullen, werkelijk opvoedt in haar woonplaats in België of in de Bondsrepubliek Duitsland indien haar echtgenoot aldaar militair is. Om op die toelage aanspraak te kunnen maken, moet de moeder kinderbijslag genieten voor die zelfde kinderen krachtens de wet van 4 augustus 1930 of 10 juni 1937.

Zij mag bovendien niet in een van de volgende gevallen verkeren:

- 1° werkloosheidsuitkering of ziekengeld genieten;
- 2° deel uitmaken van een gezin waarvan de samengevoegde inkomsten het in artikel 11 genoemde bedrag overschrijden;
- 3° in haar gezin, buiten de persoon die recht verleent op kinderbijslag voor haar kinderen, nog een persoon tellen van ten volle 16 jaar oud die enigerlei winstgevend bedrijvigheid uitoefent, behalve indien deze laatste een erkende minder-valide is waarvan de handicap ten minste 66 % bedraagt.

Art. 2.

Het feit dat de moeder een overlevingspensioen of een uitkering van het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen geniet, doet geen afbreuk aan de in artikel 1 te haren aanzien gestelde voorwaarden.

Cette proposition de loi a pour but de rencontrer les difficultés qui se manifestent chaque fois qu'une législation sociale voit le jour, à savoir :

- 1° éviter les abus;
- 2° obtenir une juste répartition en fonction de critères objectifs;
- 3° fixer les limites dans lesquelles l'allocation pourrait socialement être accordée;
- 4° concevoir des formalités d'attribution simples;
- 5° utiliser une législation unique applicable aux travailleurs salariés et indépendants;
- 6° avoir le souci d'éviter des frais de gestion importants, préjudiciables à l'Etat et aux travailleurs.

La présente proposition est encore bien modeste; ce serait rendre un hommage spécial aux mères de famille que de couronner l'année internationale de la femme par l'octroi de l'allocation socio-pédagogique.

M. PLASMAN.

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE I.

Conditions d'octroi.

Article 1.

L'allocation socio-pédagogique est accordée à la mère qui élève effectivement à son domicile, en Belgique ou en République fédérale allemande, si son mari y est militaire, un ou plusieurs enfants répondant aux conditions fixées à l'article 7. Pour prétendre à cette allocation, la mère doit bénéficier des allocations familiales en faveur de ces mêmes enfants, en vertu de la loi du 4 août 1930 ou du 10 juin 1937.

Elle ne peut, en outre, se trouver dans une des situations suivantes:

- 1° bénéficier des indemnités de chômage ou de maladie;
- 2° appartenir à un ménage dont les revenus cumulés dépassent ceux fixés par l'article 11;
- 3° compter dans son ménage, en dehors de la personne qui ouvre un droit aux allocations familiales pour ses enfants, une personne âgée de 16 ans accomplis, sauf si celle-ci est reconnue handicapée à 66 % au moins, qui se livre à une activité lucrative quelconque.

Art. 2.

Le fait que la mère bénéficie d'une pension de survie ou d'une allocation du Fonds national des handicapés n'est pas un obstacle aux conditions énoncées à son sujet à l'article 1.

Art. 3.

De aanwezigheid, in het gezin van de moeder, van huispersoneel dat insraat voor de huishoudelijke taken verhindert de toekenning van de sociaal-pedagogische toelage.

Art. 4.

Met de moeder worden gelijkgesteld:

a) de natuurlijke persoon die haar werkelijk vervangt wanneer zij :

- haar gezin verlaten heeft;
- om redenen van lichamelijke of geestelijke gezondheid voor meer dan drie maanden in een ziekenhuis is opgenomen;
- in een strafinrichting verblijft;

b) de nieuwe echtgenote van de vader.

Art. 5.

De persoon die de moeder vervangt in de zin bedoeld bij artikel 4, moet dezelfde voorwaarden vervullen als de moeder en de kinderen opvoeden in de woonplaats van de vader of de nieuwe echtgenoot.

Art. 6.

Van de sociaal-pedagogische toelage zijn uingesloten de moeders of degenen die ermee gelijkgesteld zijn in de zin bedoeld bij artikel 4 en die voor meer dan een maand met hun kind (kinderen) in een instelling verblijven om andere dan behoorlijk vasgestelde gezondheidsredenen. Het verblijf in de instelling moet bovendien tegen betaling geschieden.

Art. 7.

De kinderen voor wie de sociaal-pedagogische toelage kan worden toegekend aan de moeder of aan degene die haar vervangt in de zin bedoeld bij artikel 4, moeten gerechtigd zijn op kinderbijslag krachtens de wet van 4 augustus 1930 of 10 juni 1937 en moeten bovendien de volgende voorwaarden vervullen:

- a) minder dan drie jaar oud zijn;
- b) werkelijk opgevoed worden in het gezin van de moeder.

Art. 8.

De in artikel 7 bepaalde leeftijdsgrens is niet van toepassing op het kind met een erkende handicap van meer dan 66 0/100, dat werkelijk opgevoed wordt in het gezin van de moeder of van degene die haar vervangt.

Art. 9.

Voor de toepassing van artikel 7 komen in aanmerking de kinderen :

- a) die gemeen zijn aan de vader en de moeder;
- b) wier familienaam gemeen is aan de vader of de moeder;

Art. 3.

La présence dans le ménage de la mère, de personnel domestique affecté aux tâches du ménage, constitue un obstacle à l'octroi de l'allocation socio-pédagogique.

Art. 4.

Sont assimilées à la mère:

a) la personne physique qui la remplace effectivement lorsque celle-ci:

- a abandonné le foyer;
- est hospitalisée pour des raisons physiques ou mentales, pour une période supérieure à trois mois;
- est internée dans un établissement pénitentiaire;

b) la nouvelle épouse du père.

Art. 5.

La personne qui remplace la mère au sens de l'article 4 devra réunir toutes les conditions exigées de la mère et élever les enfants au domicile du père ou du nouveau conjoint.

Art. 6.

Sont exclues du bénéfice de l'allocation socio-pédagogique, les mères ou les personnes y assimilées au sens de l'article 4, qui vivent dans des institutions avec leur(s) enfant(s) durant une période dépassant un mois, pour une autre raison qu'un motif de santé dûment établi. Il convient, en outre, que cet hébergement soit payant.

Art. 7.

Outre leur qualité de bénéficiaires d'allocations familiales dues en vertu de la loi du 4 août 1930 ou du 10 juin 1937, les enfants en raison desquels l'allocation socio-pédagogique peut être consentie à la mère ou à la personne qui la remplace au sens de l'article 4, doivent réunir les conditions suivantes:

- a) être âgés de moins de trois ans accomplis;
- b) être effectivement éduqués dans le ménage de la mère.

Art. 8.

La limite d'âge dont il est question à l'article 7 ne concerne pas l'enfant effectivement élevé dans le ménage de la mère ou de la personne qui la remplace, et qui est reconnu incapable à plus de 66 0/100.

Art. 9.

Sont pris en considération pour l'application de l'article 7, les enfants:

- a) communs au père et à la mère;
- b) dont le patronyme est commun au père ou à la mère;

c) die wettelijk geadopteerd zijn of wier adoptie aan de gang is;

d) die wees zijn van vader en moeder en door een voogd of door de grootouders opgenomen zijn en in de woonplaats van deze laatsten worden opgevoed. In dit geval mogen de kinderen geen eigen goederen hebben waarvan de hogergenoemden het vruchtgebruik hebben.

Art. 10.

Als gerechtigde wordt erkend degene die recht verleent op kinderbijslag voor de in artikel 8 bedoelde kinderen op grond van de wet van 4 augustus 1930 of 10 juni 1937.

HOOFDSTUK II.

Begrenzing van het inkomen.

Art. 11.

Het gezin van de moeder of van de in artikel 4 bedoelde persoon mag geen samengevoegde inkomsten genieten die meer dan 230 000 F per jaar bedragen. De grens van de toegelaten inkomsten wordt verhoogd of verlaagd naar gelang van de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Art. 12.

De in artikel 11 gestelde grens van de inkomsten wordt voor de kinderen die kinderbijslag genieten in de regeling voor werknemers of voor zelfstandigen, met 5 % verhoogd voor het tweede kind en met 10 % voor elk van de volgende; die verhoging mag echter in totaal 35 % van het toegelaten maximumbedrag van de inkomsten niet overschrijden.

Art. 13.

De Koning stelt de wijze vast waarop de inkomsten worden gecontroleerd, alsmede het model van de daartoe vereiste formulieren en het tijdperk na verloop waarvan zij moeten worden hernieuwd.

HOOFDSTUK III.

Bedrag van de sociaal-pedagogische toelage.

Art. 14.

De sociaal-pedagogische toelage wordt maandelijks uitbetaald aan de in artikel 10f, in voorkomend geval, in artikel 4 bedoelde persoon. Het bedrag van de toelage is gelijk aan het bijkomende bedrag dat de gerechtigde zou ontvangen hebben indien het aantal kinderen waarvoor hij kinderbijslag geniet, met één verhoogd werd.

Art. 15.

De in artikel 14 bedoelde toelage wordt eveneens en onder dezelfde voorwaarden verleend bij de uitbetaling van ber gezinsvakantiegeld.

c) légitimement adoptés ou en voie d'adoption;

d) orphelins de père et de mère, recueillis par un tuteur ou les grands-parents et élevés au domicile de ces derniers. Dans ce cas, il convient en outre que les enfants n'aient pas de biens propres dont ces personnes auraient l'usufruit.

Art. 10.

La qualité d'attributaire est reconnue à la personne qui ouvre un droit aux allocations familiales en faveur des enfants visés à l'article 8 sur base de la loi du 4 août 1930 ou du 10 juin 1937.

CHAPITRE II.

Des limites des revenus.

Art. 11.

Le ménage de la mère ou de la personne visée à l'article 4 ne pourra bénéficier de revenus cumulés dépassant 230 000 F par an. La limite des revenus autorisés est sujette aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation.

Art. 12.

Les limites de revenus fixées à l'article 11 seront majorées en faveur des enfants du ménage bénéficiaires d'allocations familiales, dans le régime des travailleurs salariés ou indépendants, de 5 % pour le deuxième enfant et de 10 % pour chacun des suivants, sans dépasser au total 35 % du maximum autorisés.

Art. 13.

Le Roi fixe les modalités de contrôle des revenus ainsi que les modèles des formulaires requis et la fréquence du renouvellement de celles-ci.

CHAPITRE III.

Montant de l'allocation socio-pédagogique.

Art. 14.

L'allocation socio-pédagogique est liquidée mensuellement à la personne visée à l'article 10f, le cas échéant, à l'article 4. Le montant de cette allocation est égal au montant supplémentaire que l'allocataire aurait obtenu si le nombre des enfants pour lesquels elle bénéficie des allocations familiales était augmenté d'une unité.

Art. 15.

L'allocation dont il est question à l'article 13 est également octroyée dans les mêmes conditions à l'occasion de la liquidation de l'allocation familiale de vacances.

Art. 16.

De sociaal-pedagogische toelage is niet vatbaar voor overdracht noch beslag.

Art. 17.

Wordt de opvoeding van de in artikel 7 genoemde kinderen ernstig verwaarloosd, dan kan de jeugdrechtbank zich verzetten tegen de betaling van de sociaal-pedagogische toelage in handen van de in artikel 10, in voorkomend geval, in artikel 4 bedoelde persoon.

HOOFDSTUK IV.

Bevoegde instellingen.

Art. 18.

De sociaal-pedagogische toelage wordt toegekend voor de in artikel 7 genoemde kinderen door de instelling die de kinderbijslag uitbetaalt aan de daarop gerechtigde.

Art. 19.

De instelling die de sociaal-pedagogische toelage moet betalen, schikt zich inzake verjaring en beroep bij de rechtbank naar de wetbepalingen die op het gebied van kinderbijslag op die instelling toepasselijk zijn.

Art. 20.

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de maand na die waarin ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

16 april 1975

Art. 16.

L'allocation socio-pédagogique est incessible et insaisissable.

Art. 17.

En cas de négligence grave dans l'éducation des enfants visés à l'article 7, le tribunal de la jeunesse pourra faire opposition au paiement de l'allocation socio-pédagogique entre les mains de la personne visée à l'article 1 et, le cas échéant, à l'article 4.

CHAPITRE IV.

Organismes compétents.

Art. 18.

L'allocation socio-pédagogique est attribuée par l'organisme qui liquide les allocations familiales à l'allocataire en faveur des enfants visés à l'article 7.

Art. 19.

L'organisme débiteur de l'allocation socio-pédagogique se conformera, en matière de prescriptions et de recours devant les juridictions, aux dispositions légales qui lui sont applicables en matière d'allocations familiales.

Art. 20.

La présente loi entre en vigueur le 1er jour du mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

16 avril 1975.

M. PLASMAN,
H. PIERRET,
G. MAES